

MALMÖ KOMMUN
Malmö stad
205 80 Malmö

2023-12-12
1 (18)
Dnr- SI 2023:5496

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Djupadalsskolan i Malmö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Djupadalsskolan* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Djupadalsskolan* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge samtliga lärare förutsättningar för att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg genom samverkan kring bedömning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **12 juni 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:5496) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Djupadalsskolan* leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapar en god grund för utvecklingen av undervisningen genom en bred uppföljning och analys av verksamheten. Utifrån analysen fattar

rektorn beslut om utvecklingsåtgärder och om hur resurser ska fördelas för att möta skolans behov. Rektorn leder också ett systematiskt jämställdhetsarbete på skolan. Vidare visar granskningen att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag.

Uppföljning och analys

Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapar en god grund för utvecklingen av undervisningen genom en bred uppföljning och analys av verksamheten. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med rektorn och personal framgår att rektorn följer upp och analyserar såväl kunskaps- som värdegrundresultat i olika forum, exempelvis i skolutvecklingsgruppen (SKUT) elevhälsoteamet (EHT) och i resultatdialoger med arbetslagen varje termin. Rektorn följer också kontinuerligt upp och analyserar elevernas kunskapsresultat genom skolans arbete med så kallade professionella lärandegemenskaper där elevernas måluppfyllelse systematiskt sammanställs i såväl ämnes- som arbetslagen. Rektorn berättar att hen löpande under läsåret följer upp lärarnas bedömningar via lärplattformen och även följer upp betygsstatistiken i slutet av läsåret. Analysen av lärarnas omdömen och betygssättning sker i kvalitetsdialoger med kapacitetsstödjare och skolchef samt i skolledningen, men även tillsammans med lärarna i ämnesgrupper och arbetslag. Vidare gör skolledningen verksamhetsbesök med lektionsobservationer varje läsår samt genomför elevhearings för att fånga elevernas synpunkter, vilket är underlag för rektorns uppföljning av undervisningens genomförande och hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Värdegrundresultat följs även upp genom bland annat enkäter och sociogram. Det framgår också att elevråd och föräldraråd är viktiga forum för uppföljning av verksamheten.

Granskningen visar att rektorn, utifrån den sammantagna analysen, fattar beslut om utvecklingsåtgärder och om hur resurser ska fördelas för att möta skolans behov. Av inkommen dokumentation och intervju med rektorn framgår att elevernas måluppfyllelse är hög i samtliga årskurser, vilket bland annat förklaras med att skolan har en stabil organisation med behörig personal, låg personalomsättning och kontinuitet i arbetet. Rektorn förklarar också att de goda resultaten är en följd av det utvecklingsarbete som bedrivits på skolenheten. Utvecklingsarbetet har haft fokus på undervisningens kvalitet, värdegrund och kollegialt lärande. Utifrån att utvecklingsarbetet redan gett vissa positiva effekter och att rektorn ser ett behov av långsiktighet i arbetet, arbetar man under innevarande läsår vidare med utvecklingsområden som gäller differentierad undervisning och värdegrund. Vidare framgår av intervjuer och nationell statistik att betygsresultaten inte visat någon större variation mellan ämnen och elevgrupper under de tre senaste åren. Rektorn har

dock i sin analys identifierat att elever vid skolstart är mindre språkligt medvetna än tidigare och rektorn har därför tillsatt en halvtidstjänst riktad mot elevernas tidiga läsutveckling. Vidare har rektorn sett ett behov av extra personalresurser i arbetet med enskilda elevers anpassningar och skapat utrymme i lärares tjänster för att kunna möta detta behov inom arbetslagen. Arbetet med resursfördelning mellan arbetslagen på skolenheten följs kontinuerligt upp av skolledning, arbetslag och EHT för att utvärdera de insatser som görs. Vidare framgår att elevhälsan inför innevarande läsår identifierat att det var oroligt i klasserna i årskurs 3 inför övergången till årskurs 4 och att rektorn då som åtgärd beslutade att ersätta ämnesläraresystemet med klasslärare för att skapa trygghet för eleverna. Rektorn har också fattat beslut om att skolan framöver ska arbeta efter en övergångsplan med både socialt och kunskapsmässigt fokus för att skapa större trygghet för eleverna i övergången mellan stadierna.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn leder ett systematiskt jämställdhetsarbete på skolan. Av inkommen dokumentation och intervjuer med rektorn, elevhälsa och lärare framgår att såväl kunskaps- som värdegrundsresultat kartläggs utifrån kön och följs upp och analyseras under läsåret. Bland annat har personalen i resultat från trygghets- och trivselenkäter uppmärksammat att flickor upplever lägre studiero än pojkar. Resultaten har diskuterats utifrån ett genusperspektiv, men enligt rektorn har man inte identifierat någon tydlig förklaring till könsskillnaderna utan arbetar brett för studiero, vilket beskrivs under området Trygghet och studiero. Vidare framgår av nationell statistik att kunskapsresultaten generellt inte uppvisar stora skillnader mellan flickor och pojkar, även om skolan uppmärksammat att gruppen flickor har något högre meritvärden än pojkar. Rektorn berättar att lärarna i SKUT och i arbetslagen har diskuterat studieresultat utifrån kön på skolan och att de små skillnaderna mellan könen hänger samman med att det inte finns någon anti-pluggkultur i gruppen pojkar. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med rektorn och elevhälsan framgår vidare att skolan tidigare år haft flickor i främst årskurs 6 som uppvisat psykisk ohälsa bland annat på grund av stress inför betygssättningen. Rektorn följer därför i resultatdialogerna upp att lärare har extra fokus på denna problematik och på de flickor som finns i riskzonen för att utveckla skolstress och psykisk ohälsa. Rektorn berättar vidare att jämställdhet ingår i personalens arbete med värdegrund och diskrimineringsgrunderna, vilket också tagits upp på föräldrarådet. Kurator på skolenheten har en HBTQ-certifiering och har på uppdrag av rektorn drivit ett aktivt jämställdhetsarbete i klasserna. Jämställdhetsperspektivet ingår också i skolans arbete med normer och värden kopplat till relationellt ledarskap. Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framgår också att rektorn bevakar att jämställdhet tas upp i de olika ämnena. Exempelvis har lärarna, under rektorns ledning, systematiskt arbetat i

ämnesgrupperna för att skapa lektionsplaneringar med perspektiv på sexualitet, samtycke och relationer i olika ämnen.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsan framgår att skolans organisation har en mötesstruktur med forum där gemensamma arbets- och förhållningssätt diskuteras. Vidare framgår att det finns en fungerande samverkan och ett nära samarbete mellan professionerna på skolan där skolledning, elevhälsa och lärare arbetar utifrån elevernas behov. Lärarna är organiserade i årskursvisa arbetslag där tid ges åt samverkan dels mellan lärare och resurs-/fritidspersonal kopplade till klassen, dels mellan lärarna i årskursen. Lärare berättar att skolledningen schemamässigt möjliggjort så att lärare inom arbetslaget fungerar som resurspersoner på varandras lektioner. Lärarna samverkar även över årskurserna i ämnesgrupper som leds av förstelärare. Skolan har också kvällskonferenser varje termin för samtlig personal med fokus på kollegial samverkan och stöd i arbetet med relationellt ledarskap utifrån gemensam litteratur. I arbetet för att utveckla samverkan i organisationen har rektorn organiserat en skolutvecklingsgrupp (SKUT) som består av skolledning och arbetslagsledare, varav några också är förstelärare. Det framgår av intervju med lärare att rektorns ledning av skolutveckling genom SKUT-gruppens arbetslagsledare skapar förutsättningar för gemensamma arbets- och förhållningssätt i alla arbetslag på båda stadierna. Exempelvis finns det tydliga rutiner för frånvaro- och kränkingsanmälningar och skolledning och elevhälsa är ett aktivt stöd för lärare i detta arbete. Rektorn berättar vidare att det finns få obehöriga lärare på skolan och att nya lärare, såväl obehöriga som behöriga, får en mentor i arbetslaget. Lärare berättar även att det finns stöd från kollegor i arbetslagen exempelvis genom samplanering. Vidare framkommer i intervjuer att rektorn försäkrar sig om att det sker ett kollegialt lärande på skolan som ger avtryck i undervisningen. Det kollegiala lärandet har de senaste åren haft fokus på formativ undervisning, kooperativt lärande, språkutvecklande undervisning samt differentierad undervisning. Det pedagogiska utvecklingsarbetet genomförs genom olika typer av möten i arbets- och ämneslagen där undervisningen analyseras utifrån elevernas måluppfyllelse. Rektorn följer upp det kollegiala lärandet genom bland annat elevhearings, lektionsobservationer och den återkoppling som sker till skolledning och inom SKUT gällande lärares arbete med professionella lärandegemenskaper.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att undervisningen är varierad och att eleverna ges ett aktivt lärarstöd, samt att undervisningen är strukturerad och målfokus. Vidare arbetar lärarna för att undervisningen ska stimulera och utmana elever utifrån varje individs behov och förutsättningar. Slutligen visar granskningen att eleverna ges möjligheter till reflektion och strategier för sitt lärande liksom att lärarna på olika sätt involverar eleverna i planering och utvärdering av undervisningen.

Variation, aktivt lärarstöd och målfokus

Granskningen visar att undervisningen är varierad och att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare liksom av lektionsobservationer framgår att lärarna planerar för att variera arbetsformer och arbetssätt i undervisningen genom att arbeta med kooperativt lärande, differentierad undervisning och stationsarbete. Exempelvis innebär det senare att elever arbetar enskilt, i par eller alla med olika uppgifter på olika stationer. Lärare beskriver hur de kan variera arbetssätt och arbetsformer på de olika stationerna där eleverna vid den första stationen får diskutera en frågeställning i par, vid den andra får se ett filmklipp med en fördjupande fråga till och vid den tredje jobbar enskilt. Någon station placeras ibland utomhus. Vid de lektioner som Skolinspektionen observerar använder lärarna olika material, arbetssätt och arbetsformer, exempelvis förmedlande genomgångar, gruppdiskussioner och individuella samtal med eleverna. Eleverna säger visserligen att de oftast arbetar enskilt med bok i vissa ämnen, men enligt lärarna varierar arbetsformerna beroende på sammanhanget och i vilken del av arbetsområdet som lektionen genomförs. Rektorn berättar också att eleverna verkar uppskatta variationen i stationsarbetet som flera lärare använder. Vidare framgår av lektionsobservationer och intervjuer med lärare och elever att lärare på olika vis ger eleverna ett aktivt lärarstöd. Genom att organisera stationerna på ett medvetet sätt får lärare exempelvis möjlighet att ge elever extra hjälp och stöd i de moment där elever behöver det, samtidigt som övriga elever arbetar mer självständigt med uppgifter vid andra

stationer. Det framgår också att lärare i sina genomgångar använder elevernas svar som exempel och stöd för fler elever att komma vidare i sitt lärande. Vid de observerade lektionerna hjälper lärarna eleverna att bibehålla engagemanget i arbetet genom att ställa motfrågor och förklara på olika sätt, samt ge tydliga förklaringar till begrepp och instruktioner kring lektionens och uppgifternas innehåll.

Granskningen visar vidare att undervisningen är strukturerad och målfokuserad. Av intervjuer med lärare och elever samt lektionsobservationer framgår att lektionerna har inledningar med mål och innehåll för lektionen som läraren går igenom såväl muntligt som skriftligt på tavlan eller projektorn. Lärare berättar att de haft kollegiala samtal kring hur lektioner kan startas på olika sätt och att de i lektionernas inledning oftast också har en tillbakablick med eleverna på vad de gjorde förra lektionen. Lärare säger att de arbetar med läroplanens mål men att de "översätter" målen för eleverna genom att diskutera varför eleverna ska lära sig olika områden. Även elever beskriver att lärarna går igenom målen, exempelvis har klasserna både sociala mål och lärandemål och vissa lärare sätter upp lappar i klassrummet med mål som eleverna ska nå i olika ämnen. Vid lektionsobservationerna förekommer också att lärare beskriver syftet med olika arbetsuppgifter och det finns ett logiskt flöde mellan aktiviteter under lektionerna. Såväl lärare som elever berättar att även om lärarna har en samlad och strukturerad inledning av lektionen så kan avslutningar av lektionerna se olika ut. Även om lärare oftast sammanfattar lektionen och låter eleverna utvärdera vad de lärt sig, så kan avslutningar emellanåt också innebära att eleverna bara plockar undan och lämnar klassrummet.

Stimulans och utmaningar

Granskningen visar att lärarna arbetar för att undervisningen ska stimulera och utmana elever utifrån varje individs behov och förutsättningar. Av intervjuer med lärare och elever framgår att undervisningen till innehåll och arbetssätt är anpassad till aktuell elevgrupp för att utmana elever på olika nivåer. Lärarna beskriver att de arbetar med olika metoder för att systematiskt synliggöra elevernas måluppfyllelse och förmågor. Dessa resultat används sedan för att ändra och skapa fler nivåer i undervisningen samt för att samverka med elevhälsan kring extra stöd för vissa elever. Lärarna beskriver exempelvis att de genom stationsarbetet kan ge elever uppgifter på olika nivåer. Av intervjuer med såväl lärare som elever framgår vidare att lärarna bland annat arbetar med modellering för att handleda eleverna med olika exempel och att lärare på olika sätt ger eleverna stöd och utmaningar i arbetet. Eleverna kan exempelvis få en ordbank som de ska använda, en inledning till en mening eller bilder som stöd för arbetet. Vidare låter lärarna eleverna göra en diagnos inför varje nytt arbetsområde. Dessa fördiagnoser ger lärarna en fingervisning om elevernas förkunskaper, vilka elever som behöver extra anpassningar och vilka elever som

behöver ytterligare utmaningar. De elever som behöver utmanas kan sedan få börja arbetet på en svårare nivå, för att inte tappa motivationen. Av intervjuer med lärare framgår vidare att lärarna försöker hitta olika sätt att väcka elevernas nyfikenhet och motivation att lära. Det kan handla om att starta lektionen med att försöka väcka elevernas intresse med en utmanande fråga eller en diskussion kring en aktuell nyhet. Lärare berättar att de bland annat kan motivera elever genom att ge någon form av belöning när eleverna är klara. De kan också ge färre uppgifter till vissa elever eller uppgifter som de på förhand vet att eleverna kommer att klara av, samtidigt som lärarna ger andra elever mer utmanande uppgifter direkt.

Elevers delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna ges goda möjligheter till reflektion kring frågor utan givet svar och olika strategier för sitt lärande. Av lektionsobservationer och intervjuer med såväl lärare som elever framgår att lärarna utformar sin undervisning så att eleverna har möjlighet att reflektera genom att först resonera kring öppna frågor med sin "axelkompis" eller i grupp, och därefter berätta om olika svar som de resonerat kring för hela klassen. På så sätt får eleverna möjlighet att reflektera kring frågor utan att det behöver vara ett svar som är rätt eller fel. Enligt lärare har vissa elever svårt att svara direkt på en rak fråga i klassrummet och behöver först tid att tänka och bolla idéer och tankar med någon annan. Lärare berättar också att eleverna görs medvetna om och får prova olika strategier för sitt lärande genom att lärarna varierar undervisningen och använder stationer med olika typer av uppgifter. Vidare låter lärarna elever reflektera över sitt lärande på olika sätt, exempelvis genom kontinuerliga samtal under arbetets gång eller genom utvärderingar i form av exit tickets i slutet av lektioner. Av intervjuer med såväl lärare som elever framgår också att den kartläggning som eleverna fyller i inför utvecklingssamtalen och utvärderar i dialog med läraren är ett sätt för elever att reflektera över sitt lärande.

Granskningen visar vidare att lärarna involverar eleverna i planeringen av undervisningen och att eleverna ges möjlighet att utvärdera undervisningsmoment och lektioner. Av intervjuer med såväl rektorn som lärare och elevhälsan framgår att elevernas synpunkter påverkar undervisningen, även om de i något större utsträckning har inflytande över arbets-, redovisnings- och bedömningsformer än över undervisningens innehåll. Lärare berättar exempelvis att de diskuterar med elever hur de kan visa sina förmågor på bästa sätt och att eleverna utifrån det kan få välja redovisningsformer, som muntligt eller skriftligt, i grupp eller enskilt. Av intervjuer med elever och Skolinspektionens skolenkät 2023 framgår att eleverna inte upplever att de har inflytande över innehållet i undervisningen. Rektorn säger att detta kan bero på att lärarna känner att de behöver ha kontroll över innehållet för att hinna med allt stoff som ska gås igenom. Lärare beskriver samtidigt att elever får vara med och

påverka innehållet i vissa ämnen och att lärare ibland riktar uppgifter mot enskilda elevers intressen utifrån lärarens kännedom om och relation till eleven. Vad gäller elevernas utvärdering av undervisningen framgår att lärare oftast utvärderar undervisningen löpande under lektionerna i samtal med eleverna, men också att lärare låter eleverna utvärdera undervisningen veckovis. Elevernas synpunkter tas också upp på utvecklingssamtalen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet, men vill understryka värdet av att lärare synliggör för eleverna när eleverna har inflytande över undervisningen.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att det finns ett samlat arbete för att skapa studiero med ett gemensamt förhållningssätt och ändamålsenliga åtgärder. Granskningen visar också att det bedrivs ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan.

Arbetet med studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete med ett gemensamt förhållningssätt och ändamålsenliga åtgärder för att skapa studiero på skolenheten. Av inkommen dokumentation samt intervjuer med rektorn, elevhälsan, elever och lärare framgår att ett arbete med gemensamma strategier för studiero bedrivs både inom arbetslagen och på klass- och elevråd. I arbetslagen samarbetar lärarna kring såväl rutiner som bemötande av enskilda elever för att skapa studiero. Gemensamma strategier i det förebyggande arbetet är att mobiltelefoner inte får användas, att eleverna står i led innan de släpps in i klassrummet och att "tysta tröskeln" till klassrummet betyder att eleverna går in för att arbeta. Lärarna arbetar också med bildstöd där de tydliggör olika nivåer för prat i klassrummet. För att tydliggöra samtalsnivån i klassrummen finns exempelvis trafikljus som signalerar rött, gult eller grönt och bilder på "tysta tigrar", "viskande valar", "snackiga surikater" och "högljudda hackspettar". Lärare berättar att det är viktigt att eleverna vet vad som förväntas för att hitta rätt nivå för studiero.

Ytterligare exempel på förebyggande insatser för studiero är att dela på klasserna i olika grupper och använda grupprum, para ihop elever på ett sätt som främjar ett bra klassrumsklimat, låta elever arbeta digitalt med hörlurar och att eleverna generellt får använda skärm eller hörselkåpor. Vidare framgår att lärarna använder ändamålsenliga åtgärder för att vid behov återställa ordningen i klassrummet. Lärare berättar att de kommer överens med eleverna i sina klasser om vilka signaler lärarna ska ha för att få eleverna att sänka ljudvolymen, så som exempelvis handklappning eller tecken med handen. När det uppstår mer omfattande oro i klassrummet så agerar pedagoger, EHT och skolledning tillsammans och även vårdnadshavare kan kopplas in som stöd i arbetet. Exempelvis har lärarna med stöd från EHT kartlagt elevernas relationer, upplevelser och synpunkter i en klass och EHT har därefter hjälpt lärarna vidare i arbetet. Härutöver framkommer att eleverna på olika sätt är delaktiga i arbetet med studiero. Regler och rutiner gällande studiero tas upp i kollegiet i början av läsåret samt på värdegrundsdagar med eleverna. I rutinerna ingår att lärare kommer överens med eleverna om hur det ska vara i klassrummet, vilket är en gemensam strategi på skolan för att involvera eleverna i arbetet med studiero. Lärare berättar att arbetet med studiero i klassrummet är en punkt på dagordningen för klassrådet och elevernas synpunkter förs vidare till elevrådet. Det pågår också ett särskilt arbete i en årskurs där lärare samlat in elevernas förslag som underlag för hur de ska jobba vidare med studieron. I Skolinspektionens enkät skattar visserligen eleverna på Djupadalsskolan studieron något lägre än i riket, men enligt såväl rektorn som elevhälsan och lärare beror detta på att eleverna definierar begreppet studiero som att det är helt tyst i klassrummet, samtidigt som arbetssättet med kooperativt lärande innebär att det ofta pågår samtal. Rektorn berättar att skolledning och EHT i elevhearings och ute på besök i verksamheten inte fångat upp att studiero skulle vara ett generellt problem på skolenheten.

Arbetet med trygghet

Granskningen visar att det bedrivs ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan. Av intervjuer med rektorn, elevhälsan, lärare och elever samt av inkommen dokumentation framgår att trygghetsarbetet på skolan bygger på kartläggning och inkluderar ett gemensamt förhållningssätt bland personalen. Enkäter om trygghet genomförs och följs upp varje läsår. Elevernas upplevelse av trygghet följs också upp genom det så kallade rastrådet och genom kartläggning av relationer i form av sociogram. I enkätresultaten och genom rastrådet har det bland annat framkommit att eleverna upplevde otrygghet på fotbollsplanen, vilket skolan åtgärdat med bemanning vid fotbollsplanen varje rast samt ett schema för när olika klasser får använda den. Vidare framgår av intervjuerna att personalen arbetar främjande och förebyggande med trygghet utifrån gemensamma förhållningssätt. Arbetet fokuserar på relationer

både mellan vuxna och elever och mellan elever eftersom tillitsfulla relationer ligger till grund för tryggheten på skolan. Personalen arbetar exempelvis främjande genom fadderverksamhet, utflykter med klasser från olika årskurser och genom att eleverna i högre årskurser läser för de yngre eleverna på lästemadagar som ett led i att skapa större trygghet. Det främjande och förebyggande trygghetsarbetet sker även genom en hög vuxennärvaro ute på rasterna och genom pedagogiska luncher. Enligt såväl rektorn som lärare och elevhälsan har den så kallade rast- och aktivitetsgruppen (RoA) en viktig roll i arbetet med trygghet. RoA ansvarar bland annat för att anordna aktiviteter på rasterna, vilket förebygger konflikter som annars kan uppstå. Eleverna berättar att RoA lyssnar på deras synpunkter i rastrådet, så att elever kan påverka inköp av nya redskap till rasterna samt vilka aktiviteter som genomförs. Såväl rektorn som elevhälsan berättar också att det finns en kontinuitet i personalstyrkan, vilket ger en långsiktighet som är en viktig del av tryggheten på skolan. Exempelvis kan lärare från olika årskurser tillrättavisa elever från andra årskurser eftersom det finns relationer sedan tidigare. Av intervjuer med såväl elevhälsan som lärare och elever framgår att kränkningar på sociala medier diskuteras med eleverna och att de har haft besök med en föreläsning på skolan om kränkningar. Det framgår också att det finns tydliga rutiner vid incidenter.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområde finns.

Den sammanfattande motiveringen är följande: Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar omdömen, betyg och resultat på nationella prov i syfte att identifiera eventuella avvikelser ut ett likvärdighetsperspektiv. Granskningen visar att rektorn visserligen verkar för att lärarna använder olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar men att förutsättningarna för lärares arbete med att kvalitetssäkra bedömning och betygssättning är begränsad.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar omdömen, betyg och resultat på nationella prov i syfte att identifiera eventuella avvikelser ur ett

likvärdighetsperspektiv. Av inkommen dokumentation och intervju med rektorn framgår att rektorn tillsammans med elevhälsan och lärare analyserar eventuella skillnader i betyg och omdömen mellan årskurser, kön, ämnen och lärare samt eventuella skillnader mellan betyg och resultat på nationella ämnesprov. Rektorn har inte identifierat några större avvikelser i omdömen och betygsresultat som kan kopplas till lärarnas bedömningsunderlag eller examinationsformer. Rektorn tillägger dock att hen uppmärksammat att det finns en osäkerhet bland vissa lärare gällande betygssättning i årskurs 6 vilket kan leda till en hårdare bedömning. Detta beror enligt rektorn på bristande erfarenhet hos lärare som endast betygssätter var tredje år. Enligt rektorn medför detta att vissa lärare i hög grad enbart förlitar sig på enskilda summativa bedömningar i form av prov som underlag inför betygssättningen. Rektorn följer upp vilka bedömningsunderlag som lärarna använder vid betygssättning och omdömen, dels i resultatdialoger, dels genom återkoppling från skolledningsgruppen och SKUT.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn i vissa avseenden verkar för att lärarna ska använda olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar, men att förutsättningarna för lärares arbete med att kvalitetssäkra bedömningar och betygssättning är begränsade. Av inkommen dokumentation och intervjuerna med rektorn och lärare framgår att lärarna i flera avseenden ges förutsättningar att gemensamt samverka kring bedömningsfrågor, men att alla lärare inte har samma möjligheter att regelbundet delta i detta arbete. Rektorn verkar i viss mån för att lärarna ska använda olika metoder för likvärdig bedömning, bland annat genom skolans årshjul som visar när olika bedömningsmaterial ska användas. Både specialpedagog och speciallärare är involverade vad gäller bedömningar av de obligatoriska nationella bedömningsstöden. Betygssättningen gällande enskilda elever som riskerar att inte nå målen analyseras också i arbetslagen, där även elevhälsan är inkopplad kring bedömningsformernas betydelse för elevernas resultat. Vidare ges lärarna möjlighet att, inom ramen för skolans arbete med professionella lärandegemenskaper, utveckla bedömarkompetensen genom att exempelvis skapa bedömningsuppgifter tillsammans. En utvecklingsinsats kring bedömning och betygssättning genomfördes under ledning av förstelärare i samband med införandet av Lgr22. Lärare berättar också att de har arbetat med bedömning i ämnesgrupper och sedan haft en diskussion i kollegiet gällande likvärdighet i bedömningarna. Det framgår dock att vissa lärare av organisatoriska skäl har svårt att delta i de olika formerna för samverkan kring bedömning med ämneskollegor. Vad gäller sambedömning sker detta enbart vid nationella prov i svenska, engelska och matematik och i vissa andra uppgifter inom dessa ämnen. Såväl rektorn som lärare berättar att sambedömning i ämnen utan

nationella prov inte genomförs i nuläget och för de lärare som har delad tjänst mellan skola och fritidshem eller är ensamma undervisande lärare i sitt ämne är möjligheterna till sambedömning begränsade. Skolan har tidigare haft samverkan med andra skolor kring bedömning i form av sambedömning, men det framgår att det i nuläget inte finns något sådant samarbete.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge samtliga lärare förutsättningar för att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg genom samverkan kring bedömning.

Skolinspektionens granskning visar att det visserligen finns vissa förutsättningar för lärare att samverka kollegialt kring bedömningsfrågor, men att detta inte omfattar samtliga ämnen och lärare.

Enligt 3 kap. 14 § skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Vidare framgår av läroplanen att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolenhetens resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna.¹ Enligt Skolverkets allmänna råd bör rektorn skapa förutsättningar för att främja lärarnas arbete med att sätta rättvisa och likvärdiga betyg. Det innebär att se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma elevprestationer.²

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn organiserar verksamheten så att samtliga lärare ges förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Bland annat kan detta innebära att alla lärare ges möjlighet att regelbundet och tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid omdömen och betygssättning. För att se till att denna samverkan kring bedömningsfrågor genomförs kan rektorn exempelvis utforma tydligare mötesstrukturer för arbetet. Vidare kan arbetet med bedömning och betygssättning

¹ Förordningen (SKOLF5 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 2.8 Rektorns ansvar

² Skolverket (2022): Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om betyg och prövning.

på skolenheten ytterligare förstärkas genom samarbete med andra skolor. Målet med utvecklingsarbetet ska vara att lärarna utvecklar sin bedömarförmåga och förtrogenhet med kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier och därmed främja en likvärdig och rättvis bedömning av elevernas kunskaper.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Johansson

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Johansson

X Måns Holmstedt

Föredragande
Signerat av: Måns Holmstedt

I handläggningen av ärendet har även utredare Elsa Widerberg medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 3-4 oktober 2023. Besöket genomfördes av Måns Holmstedt och Elsa Widerberg.

Djupadalsskolan är en F-6-skola med 490 elever i årskurs 1-6. Skolan leds av en rektor.